

ความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมภายใต้กรอบอาเซียน-จีน

ข้อมูลภูมิหลัง

๑) การฝึกอบรมด้านการแพทย์ดั้งเดิม

ระหว่างปีพ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒ จีนจัดการฝึกอบรมด้านการแพทย์ดั้งเดิมให้ประเทศสมาชิกอาเซียนในหัวข้อต่าง ๆ โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่ต่างกัน และกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้ส่งผู้แทนจากกรมและเครือข่ายเข้าร่วมการฝึกอบรม ต่อไปนี้

- China-ASEAN Traditional Medicine Training Program & Field Study on Disease Prevention and Treatment (๒๕๕๙)
- China – ASEAN Forum on Traditional Medicine Innovation and Development & China – ASEAN Traditional Medicine Training Course for Senior Youth Health Professionals (๒๕๖๐)
- China-ASEAN Training Program for Public Health Executives (๒๕๖๑)
- China-ASEAN Education Cooperation Week (๒๕๖๒) ประกอบด้วยการอบรมสัมมนาย่อย ๓ เรื่องได้แก่
 - Traditional Medicine and Clinical Nursing Project for High-ranking Young Medicine Talents
 - Traditional Medicine Inheritance and Innovation and Talent Training Seminar
 - Cultural Exchange and Industrial Development of Traditional Chinese Medicine Health Preservation

๒) การประชุมวิชาการ China-ASEAN Forum on Health Cooperation และ China-ASEAN Forum on Traditional Medicine

จีนเป็นเจ้าภาพจัดการสัมมนาวิชาการ China-ASEAN Forum on Health Cooperation ซึ่งเป็นการประชุมวิชาการระดับผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุขของอาเซียนและจีน ทุก ๆ ๒ ปี ซึ่งภายในการประชุมดังกล่าวจะมีการสัมมนาย่อยในสาขาต่าง ๆ เพื่อให้ผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุมและนำเสนอความก้าวหน้าในสาขาที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง China-ASEAN Forum on Traditional Medicine เป็นการสัมมนาย่อยของการประชุมดังกล่าว และกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้ส่งผู้แทนเข้าร่วม China-ASEAN Forum on Traditional Medicine เกือบทุกครั้ง

๓) การจัดนิทรรศการนวัตกรรมการแพทย์ดั้งเดิมและสมุนไพรอาเซียน-จีน และการประชุมหารือความร่วมมือระหว่างอาเซียน-จีนในอนาคต

ในปีพ.ศ.๒๕๖๑ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้เชิญผู้แทนภาครัฐและเอกชนจากประเทศสมาชิกอาเซียนและจีนรวมจัดนิทรรศการแสดงผลงานนวัตกรรมด้านการแพทย์ดั้งเดิมและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรภายในโซนผลิตภัณฑ์ของงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และการประชุมวิชาการประจำปีการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕ ซึ่งในงานดังกล่าวมีประเทศสมาชิกอาเซียนและจีน ตอรวบรวมจัดนิทรรศการ ฯ ทั้งหมด ๘ ประเทศ ไต้หวัน กัมพูชา ลาว เมียนมา มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และจีน โดยแต่ละประเทศได้นำเสนอนวัตกรรมการแพทย์ดั้งเดิมและสมุนไพรของประเทศตนเอง

นอกจากนี้ มีการประชุมหารือความร่วมมือระหว่างอาเซียน-จีนในอนาคต ซึ่งประเทศไทย โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้แจ้งที่ประชุมว่ากรมได้ของบประมาณจาก ASEAN-China Cooperation Fund (ACCF) ในการจัดกิจกรรมภายใต้กรอบความร่วมมือ ASEAN Health Cluster ๓ โดยขณะนั้น ยังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณา จึงขอให้จีนซึ่งมีผู้แทนจาก National Administration of TCM ช่วยติดตามและเร่งรัดกระบวนการ

สถานะล่าสุด

๑) การฝึกอบรมด้านการแพทย์ดั้งเดิม

ยังไม่มีกิจกรรมการฝึกอบรมภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียน-จีน ในปีพ.ศ.๒๕๖๓ จนถึงปัจจุบัน เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของ COVID-๑๙ อย่างไรก็ตาม จีนได้จัดการฝึกอบรมออนไลน์การฝังเข็ม-รมยา ให้แก่ประเทศในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคล้านช้าง-แม่โขง เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๓

๒) การประชุมวิชาการ China-ASEAN Forum on Health Cooperation และ China-ASEAN Forum on Traditional Medicine

การประชุม China-ASEAN Forum on Traditional Medicine ครั้งที่ ๖ (ครั้งล่าสุด) ถูกจัดขึ้นแบบ Hybrid เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ เมืองกุ้ยหลิน เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง สาธารณรัฐประชาชนจีน และในพิธีเปิดการประชุมมีผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียน ๕ ประเทศ คือ สปป. ลาว กัมพูชา มาเลเซีย เมียนมา และไทย กล่าว Keynote Speech ซึ่งประเทศสมาชิกส่วนใหญ่ต่างพูดถึงความสำคัญของการแพทย์ดั้งเดิมในการป้องกันและรักษาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และการร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในการต่อสู้กับเชื้อไวรัส

การประชุม China-ASEAN Forum on Traditional Medicine ครั้งที่ ๖ แบ่งออกเป็น ๓ theme คือ การป้องกันและรักษาเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ด้วยการแพทย์ดั้งเดิม การคุ้มครองพืชสมุนไพรและภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิม และอุตสาหกรรมการแพทย์ดั้งเดิมในภูมิภาค โดยผู้แทนไทยได้นำเสนอเรื่องการป้องกันและรักษาเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ด้วยการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย โดยรายงานผลการศึกษาวิจัยสารสกัดฟ้าทะลายโจรในผู้ป่วยโควิด-๑๙ และตำรับยาแผนไทย ที่มีศักยภาพในการนำมาศึกษาวิจัยการรักษาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ต่อไป

๓) ความก้าวหน้าในการอนุมัติโครงการที่ขอการสนับสนุนจาก ASEAN-China Cooperation Fund (ACCF)

จากการประชุม ๑๐th ASEAN CHINA SENIOR OFFICIALS MEETING ON HEALTH DEVELOPMENT เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา ฝ่ายจีนแจ้งว่าคณะกรรมการของ ACCF อนุมัติในหลักการของโครงการที่ไทยเสนอ และขณะนั้น กำลังพิจารณาในบางประเด็น แต่เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้กระบวนการล่าช้า จึงขอให้ไทยพิจารณาจัดกิจกรรมเป็นแบบออนไลน์ หรือเลื่อนกำหนดการแทน ซึ่งทางไทยเห็นว่าการฝึกอบรมดังกล่าวไม่เหมาะที่จะจัดแบบออนไลน์เนื่องจากต้องมีการฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ จึงขอเลื่อนกิจกรรมออกไปจนกว่าสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จะดีขึ้น ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นปีพ.ศ.๒๕๖๓-๒๕๖๔

กลุ่มงานวิชาการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างประเทศ
กองวิชาการและแผนงาน กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔